

Mölleskolan F-6 och fritidshemmet

Plan mot kränkande behandling och diskriminering 2022

”Alla elever har rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö”

(Skolverket, 2022)

”Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras”

(Barnkonventionen, 2, UNICEF Sverige, 2019)

Innehåll:

1. Mölleskolans ansvar gällande arbete mot kränkande behandling och diskriminering.

- 1.1 Mölleskolans vision
- 1.2 Organisatorisk ansvarsfördelning
- 1.3 Förankring av planen

2. Främjande och förebyggande insatser på Mölleskolan

- 2.1 Främjande arbete
- 2.2 Förebyggande arbete

3. Kartläggning

4. Utvärdering

- 4.1 Utvärdering av föregående års plan.
- 4.2 4.2 Analys
- 4.3 Årets mål

5. Rutiner för akuta situationer

- 5.1 Hur går elev tillväga
- 5.2 Hur går vårdnadshavare tillväga
- 5.3 Mölleskolans rutin för kränkingsärende

6. Kontaktpersoner

7. Definitioner

- 7.1 Kränkande behandling
- 7.2 Diskriminering
- 7.3 Trakasserier

8. Referenslista

1. Mölleskolans ansvar gällande arbete mot kränkande behandling och diskriminering.

I skollagen (SFS 2010:800, 6 kap) står det om skolans ansvar gällande åtgärder och arbete mot kränkande behandling. Det ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Skolan har skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling. Varje år ska en plan upprättas med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra att elever blir utsatta för kränkningar. Det ska finnas med en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under året. En presentation av de tidigare planerade och genomförda åtgärderna ska tas in i efterföljande års plan.

I diskrimineringslagen (SFS 2008:567, 3 kap. 2 §) står det att skolan ska arbeta aktivt med åtgärder mot diskriminering. Skolan ska verka för allas lika rättigheter och möjligheter, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det innebär att skolan ska bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att undersöka, analysera, vidta förebyggande och främjande åtgärder som krävs. Skolan ska även följa upp och utvärdera arbetet.

1.1 Mölleskolans vision

Vi strävar mot samma mål, att få trygga, motiverade, ansvarstagande och bildade elever. Vi ser alla elever som allas elever.

1.2 Organisatorisk ansvarsfördelning

Huvudmannen

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör sina skyldigheter när de handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (SFS 2010:800, 1 kap. 5 §). Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever inom ramen för varje särskild verksamhet inom ramen för varje särskild verksamhet. Varje år ska det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande

behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen har skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling (SFS 2010:800, 6 kap. 6–10 §).

Rektor

Rektor ska skyndsamt anmäla till skolchefen vid kännedom om att ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på så sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten. Ingen värdering av allvaret i händelsen före anmälan får göras. Rektor tar ställning till kontakt med polis för samråd om behov finns. Rektor har ansvaret på skolan att en plan mot kränkande behandling och diskriminering upprättas varje år samt att planen följs upp och finns tillgänglig på hemsidan. Vidare ska rektor se till att dokumentation sker enligt gällande rutiner av händelser som rör diskriminering och kränkande behandling. Rektor ansvarar också för att stöd ges till elever som varit utsatta för diskriminering och/eller kränkande behandling samt stöd till den/de som orsakat händelsen. Elevhälsan ska vara delaktiga i arbetet samt ansvarar för att anmälan till socialtjänsten görs när det finns misstanke om att ett barn eller elev far illa (SFS 2001:453, 14 kap. 1 §).

Förskoleklass, skolan och fritidshemmets medarbetare

Personalen ska skyndsamt anmäla till rektor vid kännedom om att barn eller elev har blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten. Ingen värdering av allvaret i händelsen får göras före anmälan. Personalen ansvarar för att ta kontakt med eleverna och deras vårdnadshavare i samband med kränkingsanmälan samt informerar om plan mot kränkande behandling och diskriminering. All personal på skolan arbetar med frågor som rör skolans värdegrundsuppdrag. Uppdraget med värdegrunden handlar främst om att utveckla ett gott förhållningssätt. Grunden är de demokratiska värderingar vårt samhälle vilar på som ska genomsyra den pedagogiska vardagen i både förskoleklass, skola och fritidshemmet. Värdegrundsuppdraget (SFS 2010:800, 5 kap. 5 §) innefattar:

- Människolivets okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människor lika värde
- Jämställdhet mellan könen
- Solidaritet mellan människor

1.3 Förankring av planen

Eleverna är delaktiga i utformningen av planen genom klassråd, elevråd, enkäter samt vid IUP samtal. Vårdnadshavare medverkar i planen genom föräldramöten, IUP samtal och föräldraråd. Personal på skolan är delaktiga i planen genom arbetslagsträffar. Arbetslagen arbetar utvärderande med planen under november månad varje år. Därefter lyfts planen på konferenstid. Skolans trygghetsteam samlar in underlag av utvärdering från lärare, klasser och elevråd. Rektor samlar in underlag från föräldrarådet. Trygghetsteamet färdigställer en ny plan januari månad varje år.

2. Främjande och förebyggande insatser

2.1 Främjande arbete

Främjande är det arbete som görs på skolan för att gynna elevernas lärande på ett generellt plan. Fler elever nås av detta arbete. På Mölleskolan syns och märks det att vi arbetar främjande genom att;

- Vi har klassråd regelbundet i alla klasser.
- Elevråd med representanter från varje klass genomförs varje månad.
- Vi har överlämnanderutiner inför åk 7 i grundskolan.
- Vi har överlämnanderutiner inför överlämnade inför förskoleklassen.
- Elevhälsoteamet på skolan träffas regelbundet och strukturerat kring arbetet med elevhälsan.
- Vid starten av varje läsår arbetar hela skolan med värdegrundsarbete.
- Årets plan för kränkande behandling och diskriminering finns väl synligt i varje klassrum.

- Information till alla elever i januari, augusti, september månad om årets plan. Vi berättar om skolans vision, kartläggning, resultat, analys och vilket förebyggande arbete detta lett fram till. Vi går också igenom diskrimineringsgrunderna och de olika definitionerna. Detta för att synliggöra och tydliggöra vilken skolmiljö eleverna har rätt att gå i och skyldighet att bidra till.
- Individuell utvecklingsplansamtal (IUP)
- Hälsosamtal hos skolsköterska i åk F, 2 och 4.
- Elevhälsopersonal som kurator, specialpedagog och skolsköterska finns tillgängliga för alla elever.
- Rörelsesatsning genom rastaktiviteter.
- Temadagar med olika innehåll.
- Trygghetsteam finns på skolan som träffas varje månad.
- Trivsel och ansvarsrutiner med konsekvenstrappa på skolan finns för att skapa en trygg skoldag.
- Sociogram i klasserna genomförs varje termin.
- Hälsoundervisning av skolsköterska i vissa årskurser om pubertet, sömn mm.
- Läxhjälp med frukt till eleverna (3–6).

2.2 Förebyggande arbete

Menas med de insatser vi på skolan gör utifrån identifierade hinder vi får kännedom om genom exempelvis kartläggningar och enkäter.

- Varje år genomförs kommunens trygghet och trivselenkät.
- Klasskonferenser med varje klassmentor och elevhälsoteam där klassen diskuteras utifrån måluppfyllelse, frånvaro och psykosociala faktorer på både individ, grupp och klassnivå en gång per termin.
- Rastvärdar ute på alla raster för att trygga elevernas rasttid.
- Trygghetsteamet har startats upp läsåret 21/22 med representanter från elevhälsan, rektor, lärare och fritids.
- Rörelsesatsning genom rastaktiviteter.

3. Kartläggning

Skolans kartläggning av kränkande behandling och diskriminering sker genom att eleverna är delaktiga i diskussioner om ämnet på klassråd, fritidssamlingar, IUP samtal, på skolsköterskans hälsosamtal åk F, 2 och 4. Trygghetsteamet sammanställer statistik i oktober månad varje år för de kränkningsärenden som upprättats under året inför utvärdering av planen. Genomföra enkäter som innefattar frågor trygghet och studiero, oktober och mars.

4. Utvärdering

Skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering utvärderas varje november månad av både elever, vårdnadshavare samt personal. Trygghetsteamet sammanställer underlaget och färdigställer en ny plan för skolan i januari varje år.

I utvärderingen ingår att analysera resultaten från de olika kartläggningarna, sociogram och enkäter som gjorts under året.

4.1 Utvärdering av föregående års plan

Höstterminen 2021 genomfördes kommunens ”enkät till elever i grundskolan ht 2021” Den visade att 87% av eleverna på Mölleskolan känner sig trygga under lektionstid. 76% av eleverna känner sig trygga under rasttiden. 51% av eleverna på skolan upplever att de har studiero på lektionerna. 56% av eleverna upplever att de bidrar till studiero på lektionerna.

Ett trygghetsteam på skolan har startats upp med representanter såsom rektor, skolsköterska, specialpedagog, förstelärare, fritidspedagog samt kurator. Teamet har hanterat två mobbingärenden under föregående år.

Skolan har upprättat ansvars och trivselrutiner som varje elev och deras vårdnadshavare skrivit under. Till detta dokument är det kopplat en konsekvenstrappa; Om en elev bryter mot reglerna gäller följande utifrån denna konsekvenstrappa:

1. Tillrättavisande och gottgörande
2. Samtal med mentor/klasslärare
3. Samtal med föräldrar
4. Samtal med rektor

5. Möte med rektor, elev och föräldrar
6. Muntlig varning – möte med rektor, föräldrar och elev.
7. Skriftlig varning med avstängning (Enl. Skollag 2010:800, kap 5, § 14).
8. Omplacering av skola (Enl. Skollag 2010:800, kap 5, § 14).

Förväntansdokument är utskickat till alla vårdnadshavare till eleverna i skolan och barnen på fritidshemmet om vad de kan förvänta sig av skolans och fritidshemmets personal samt vad skola och fritidshem kan förvänta sig av elev och vårdnadshavare.

Detta dokument ska skrivas under av elev och vårdnadshavare, därefter lämnas till klasslärare som sedan skriver under och sänder tillbaka en kopia till hemmet.

Flera lärare nämner vikten av att skapa tydliga strukturer och rutiner för att få trygga grupper. När gruppen är trygg med varandra kan man börja arbeta med den empatiska förmågan hos eleverna. Vidare nämns olika Kooperativt lärande (pedagogisk metod) strategier för att öka elevernas samarbete med varandra som leder till att de lär känna varandra bättre samt ökat lärande. Några klasser har under läsåret arbetat med värdegrundsarbete utifrån materialet ”Catwalk i skolan”, där eleverna fått lära sig om allas lika värde och om olikheter. Detta har gjort att eleverna har fått en ökad förståelse för varandras olikheter. På fritidshemmet har barnen tränat på att visa hänsyn och empati för varandra genom samarbetslekar.

4.2 Analys

Ovanstående siffror från elevenkäten visar på att Mölleskolans elever har högre siffror gällande trygghet medan siffran av elevernas upplevelse om studiero är lägre, varför det behöver bli ett prioriterat mål under året. Ett gemensamt arbete på hela skolan för att främja samarbetet mellan skola och hem har gjorts genom att ”förväntansdokument” samt ”trivsel och ansvarsrutiner” (ordningsregler) har upprättats.

4.3 Årets mål

Att nå kommunens uppsatta mål om att minst 80% av att eleverna ska uppleva studiero på lektionerna.

5. Rutiner vid akuta situationer

5.1 Hur elev går tillväga

Om du som elev varit med om något som inte kändes bra från en annan elev eller vuxen ska du vända dig till en trygg vuxen på skolan och berätta om detta. Den vuxne är skyldig att ta det du säger på allvar och hjälpa till för att det ska bli bättre. Känner du inte att du har någon vuxen på skolan du kan berätta för så berätta för någon där hemma som kan kontakta skolan och informera om vad som hänt.

5.2 Hur vårdnadshavare går tillväga

Om ni som vårdnadshavare till barn och elever på Mölleskolan får kännedom om att ert/era barn varit utsatt för något under skoldagen eller på fritids som hen inte var med på så behöver skolan få den informationen av er vårdnadshavare. Vänd er i första hand till barnets klasslärare och informera om detta. Är det inte möjligt så vänd er till någon av representanterna i Trygghetsteamet. Alla vuxna i skolan och på fritidshemmet är skyldiga att ta informationen på allvar och hantera den.

5.3 Rutin för kränkingsärende

På Mölleskolan innebär det, att när en elev blir utsatt för kränkande behandling, ska detta **anmälas** genom att en blankett (se bilaga 1) fylls i av den personal som ser, hör eller får reda på kränkningen. Det är rektor som skyndsamt anmäler till skolchefen. Varken skolchef, rektor eller personal ska göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan. All personal är skyldig att anmäla om hen får kännedom om att en personal diskriminerar, trakasserar eller kränker elever.

Den i personalen som ser, hör eller får reda på att en elev har blivit utsatt för kränkningar gör **utredningen** i samarbete med den pedagog som arbetar närmast barnet/eleven. Syftet med en utredning är att samla in tillräckligt med information och kunskap om händelsen för att bedöma huruvida eleven varit utsatt och vilka åtgärder som i så fall bedöms nödvändiga för att få stop på kränkningarna.

Om utredningen leder fram till att beslut tas om åtgärder, har elever och vårdnadshavare rätt att få ta del av information i ärendet, till exempel dokumentation om uppgifter och beslut samt motivering till beslut. Exempel på åtgärder kan vara att samtala med barn, elever och eventuellt vårdnadshavare, samtala med den i personalen som utsatt elev för kränkning, hålla ökad uppsikt på platser och tidpunkter som visat sig vara riskfyllda, tilldela assistent eller resursperson för den eller de som kränker, se över gruppindelningar, göra insatser med hjälp av kurator och psykolog eller genomföra disciplinära åtgärder enligt skollagen respektive de arbetsrättsliga reglerna.

Utredningen **följs upp** av den person som gjort utredningen i samarbete med klassläraren, för att utvärdera de åtgärder som beslutats om i utredningen samt för att klargöra huruvida kränkningar ev. fortsatt eller om de upphört. Har kränkningar fortsatt påbörjas en ny anmälan med tillhörande utredning och uppföljning fram tills att kränkningarna upphört.

6. Kontaktpersoner

Rektor

Christel Andersson

Telefonnummer: 044–7756330

Mailadress: christel.andersson@ostragoinge.se

Administratör

Eva-Lena Jonsson

Telefonnummer: 044 - 7756599

Mailadress: eva-lena.jonsson@ostragoinge.se

Trygghetsteamet:

Jessica Lindecrantz, förstelärare

Mail: jessica.lindecrantz@ostragoinge.se

Annie Håkansson, fritidspedagog

Mail: annie.hakansson@ostragoinge.se

Kerstin Persson, skolsköterska

Telefon: 044 - 7756215

Mail: kerstin.persson@ostragoinge.se

Annica Nissenlöf, specialpedagog

Telefon: 044 - 7756606

Mail: annica.nissenlof@ostragoinge.se

Yvette Bergsjö, kurator

Telefon: 044 - 7756710

Mail: yvette.bergsjo@ostragoinge.se

7. Definitioner

7.1 Kränkande behandling

Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. I skollagen (SFS 2010:800, 6 kap. 3 §) definieras kränkande behandling som ett uppträdande, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker ett barn eller en elevs värdighet. Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. Enligt Skolverket (2022) måste kränkningen vara märkbar och tydlig för att det ska kunna tolkas som kränkande behandling. Även den som kränker måste förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I

många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet.

7.2 Diskriminering

Alla barn och elever ska ha samma rättigheter. Enligt diskrimineringslagen (SFS 2008:567, kap 1. 4 §) är en diskriminering när en elev missgynnas eller kränks med grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna;

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

7.3 Trakasserier

Enligt diskrimineringslagen (SFS 2008:567, kap 1. 4 §) är trakasserier ett uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med någon eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Är uppträdandet av sexuell natur definieras det som sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier kan både innebära fysiska handlingar som att tafs men också psykiska såsom närgångna blickar, miner och gester. Verbala sexuella trakasserier kan ske genom ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar samt kommentarer och ord av sexuell karaktär.

8 Referenslista

SFS 2001:453. Socialtjänstlag. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453

SFS 2008:567. Diskrimineringslag. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567

SFS 2010:800. Skollag. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Skolverket. (2022) Åtgärder mot kränkande behandling. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/atgarder-mot-krankande-behandling>

UNICEF Sverige. (2019). Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. <https://unicef.se/rapporter-och-publikationer/barnkonventionen-kort-version>

Checklista(skolverket): Innehåller planen...

... en översikt över åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever?

...en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året?

...en redogörelse för hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts?

...rutiner för akuta situationer, uppföljande insatser, ansvarsfördelning samt information om skolans dokumentation?

...att eleverna har medverkat i den?

...att vårdnadshavare har medverkat i den?